

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально - науковий інститут агроекології та землеустрою

Затверджено
Валерій СОРОКА
2023-02-09 08:54:43.995

05-08-053S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS
ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		Fundamentals of Scientific Research
Шифр за ОП	ЦЗП 1.18	Code in Degree Programme
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)
Галузь знань Сфера обслуговування	24	Field of Knowledge Service sector
Спеціальність Готельно-ресторанна справа	241	Field of Study Hotel and Restaurant Business
Освітня програма: Готельно-ресторанна справа		Degree Programme: Hotel and Restaurant Business

Силабус освітньої компоненти *Основи наукових досліджень* для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою *Готельно-ресторанна справа, спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа*. Рівне. НУВГП. 2022. 12 стор.

ОП на сайті університету: <https://cutt.ly/t9hp7qK>

Розробник силабусу: *Гарнага О.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2022 року

Завідувач кафедри: *Коротун С.І., к.геогр.н., доцент.*

Керівник (гарант) ОП: *Коротун С.І., к.геогр.н., доцент*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 1 від “30” серпня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ: *Прищепя А.М., к.с.-г.н., професор.*

Попередня версія силабусу 05-08-018S

© Гарнага О.М., 2022
© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Готельно-ресторанна справа</i>
Спеціальність	<i>241 Готельно-ресторанна справа</i>
Рік навчання, семестр	<i>2, 3</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16</i>

Лабораторні заняття:	16
Самостійна робота:	58
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Лектор	<i>Гарнага Олександр Миколайович, к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.</i>
	
Вікіситет	https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Гарнага_Олександр_Миколайович
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-5236-7299
Як комунікувати	o.m.gharnagha@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості знань про основні етапи науково-дослідних робіт. Вивчення «Основ наукових досліджень» є першим етапом в організації науково-дослідної роботи студентів у вищих навчальних закладах. Метою дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями і набуття практичних навичок щодо проведення наукових досліджень,

обробки, аналізу й визначення та представлення результатів наукових досліджень

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1820>

Компетентності

СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

СК 10. Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного та ресторанного бізнесу.

СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.

РН 06. Аналізувати, інтерпретувати і моделювати на основі існуючих наукових концепцій сервісні, виробничі та організаційні процеси готельного та ресторанного бізнесу.

РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.

РН 17. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань при організації ефективних комунікацій зі споживачами та суб'єктами готельного та ресторанного бізнесу.

РН 18. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу

Структура та зміст освітнього компонента

Лекцій 16 год

Прак. 16 год

Самостійна робота 58 год

Лекційні та практичні заняття

Тема 1. Організація науково-дослідної роботи студентів у ВНЗ

Результати навчання РН 16, 18, 06	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 5, 7, 8,11, 15
Зміст теми	Значення науково-дослідної роботи як складової частини навчального процесу та її вплив на виховання і розвиток творчих здібностей у студентської молоді. Науково-дослідна робота студентів як складова частина навчального процесу. Самостійна науково-дослідна робота студентів. Творчість як форма мислення. Природа здібностей як психологічна проблема розвитку творчості.	

Розвиток творчих здібностей студентів, умови та особливості.

Тема 2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Результати навчання РН 4,6,16,17,18	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 3, 4, 7, 8
Зміст теми	Значення інформаційного забезпечення процесу проведення наукового дослідження; характеристика існуючої класифікації бібліографічних джерел та перелік найважливіших періодичних видань, що широко використовуються в економіко-географічних дослідженнях; зразки складання бібліографії наукових джерел. Класифікація наукових досліджень. Інформаційні джерела економіко-географічних досліджень. Інформаційно-пошукові мови бібліотечних фондів. Складання бібліографії з проблем та напрямків наукових досліджень.	

Тема 3. Актуальність та класифікація наукових досліджень

Результати навчання РН 4,16,17,18	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 1, 2, 7, 8
Зміст теми	Сучасна наукова проблема. Історичний розвиток географії, туризму та рекреації. Нові напрямки туристично-рекреаційних досліджень з кінця XX - на початку XXI ст. Нові змістовні етап суспільно-географічних досліджень туристично-рекреаційного спрямування в Україні. Персоналії та їх вклад в розвиток науки. Наукова гіпотеза туристично-рекреаційного дослідження. Вимоги до висунення і формулювання гіпотез. Особливості застосування загальнонаукових методів у туристично-рекреаційних дослідженнях. Фундаментальні та прикладні дослідження. Визначення наукової проблеми. Наукові проблеми: теоретичні та емпіричні, загальні і часткові, фундаментальні і прикладні. Виділення та обґрунтування проблемної ситуації в географії рекреації і туризмі.	

Тема 4. Планування і організація наукових досліджень

Результати навчання РН 4,16,18	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 1, 2, 3, 4
Зміст теми	Методи планування і організації досліджень туристично-рекреаційного спрямування. Вибір пріоритетного напрямку наукових досліджень. Критерії актуальності наукової проблеми. Формування теми дослідження. Вивчення ступеню дослідженості обраної проблеми: визначення кола питань, що потребують розробки. Техніко-економічне обґрунтування теми пошукового дослідження. Розробка програми науково-дослідної роботи. Основні розділи програми: визначення об'єкту, предмету, мети та завдань дослідження. Стан проблеми, що досліджується; зміст дослідження; методи та прийоми дослідження; результати дослідження, порядок їх використання; очікувана ефективність використання результатів дослідження. Календарний план виконання дослідницьких робіт; кошторис витрат на виконання науково-дослідної роботи. Формування групи виконавців науково-дослідної роботи. Розробка індивідуальних планів-завдань учасниками досліджень та організація контролю за їх виконанням. Особливості планування і організації науково-дослідної роботи студентів (НДРС), порядок його розробки, організація контролю за виконанням.	

Тема 5. Основні елементи наукового дослідження

Результати навчання РН 4,6,17,18	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 1, 7, 8, 12
Зміст	Особливості визначення об'єкта дослідження. Предмет	

теми дослідження як неодмінна складова наукової роботи. Мета дослідження та її роль. План наукового дослідження. Послідовність основних етапів наукового дослідження. Обробка результатів дослідження.

Тема 6. Методи проведення наукового дослідження

Результати навчання РН 6, 16, 18	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 4, 7, 8
Зміст теми	<p>Прийоми розробки методики проведення наукового дослідження з проблем туристично-рекреаційного спрямування. Розробка вихідної теоретичної концепції дослідження та його робочих гіпотез. Визначення об'єкту та предмету дослідження. Методи роботи з літературними джерелами. Формування інформаційної бази темою дослідження, забезпечення її повноти, надійності та достовірності. Методи визначення репрезентативності інформації. Методичні принципи, прийоми та технічні можливості обробки інформації. Використання сучасного програмного забезпечення для обробки економіко-статистичної інформації. Визначення вимог до результатів дослідження, що передбачалося.</p> <p>Методи обчислення очікуваного економічного ефекту від використання результатів наукового дослідження. Методичні прийоми апробації отриманих результатів.</p>	

Тема 7. Види студентських науково-дослідних робіт: написання, оформлення, захист

Результати навчання РН 16, 17, 18	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 5, 7, 8, 11, 15
Зміст теми	<p>Загальні положення щодо написання студентських наукових робіт. Курсові роботи та кваліфікаційна робота бакалавра. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Вимоги щодо оформлення студентських наукових робіт.</p>	

Тема 8. Узагальнення та форми впровадження результатів наукового дослідження

Результати навчання РН 4, 6, 16, 17, 18	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 1, 2, 7, 8
Зміст теми	<p>Методи узагальнення результатів досліджень туристично-рекреаційного спрямування. Систематизація результатів наукових досліджень. Форми подання результатів науково-дослідної роботи. Загальні вимоги щодо оформлення результатів наукових досліджень. Структура наукового документу, основні елементи, композиція. Рубрикація. Таблиці, графічні та картографічні матеріали. Лексика наукового документу. Оформлення результатів наукових досліджень у вигляді звіту, наукової доповіді, статті, курсової або дипломної роботи тощо.</p> <p>Звіт про наукову роботу. Вимоги щодо його структури, змісту та оформлення. Анотація наукової роботи. Рецензія наукової роботи і вимоги щодо її змісту та оформлення. Студентські наукові роботи. Основні вимоги щодо їх структури, змісту та оформлення. Основні вимоги щодо завершення науково-дослідної роботи. Планування та організація використання результатів завершенної науково-дослідної роботи. Розробка плану впровадження результатів науково-дослідних робіт та організація контролю за його виконанням. Класифікація результатів науково-дослідних робіт за основними ознаками, що характеризують ефективність її використання. Методичне оформлення наукового твору.</p>	

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні,

культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 04. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Форми та методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційними, ілюстративними та проблемними методами навчання.

Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій:

- використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, розвитку пам'яті;
- проводиться дискусійне обговорення проблемних питань;
- задаються провокаційні питання.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод обговорення тематичних зображень, метод "переваги та недоліки", метод "Робота в мережі", ділові ігри, екскурсійні заняття.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стислого викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та

її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

Обговорення тематичних зображень дає змогу візуально сприймати інформацію, сприяє розвитку асоціативного мислення та кращому засвоєнню матеріалу

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати практичні завдання. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться наступним чином: Змістовні модулі 1 і 2 проводяться Навчально-науковим центром незалежного оцінювання з використанням комп'ютерного тестування. Кожний модуль оцінюється в 20 балів.

Поточне оцінювання знань студентів на практичних заняттях та виконання навчально-наукового дослідного завдання оцінюється в 60 балів.

Максимальна кількість балів, що може отримати студент під час поточного оцінювання та підсумкового контролю становить 100 балів.

Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Модульний контроль проходить у формі тестування на університетській платформі MOODLE

Інформаційні ресурси

Рекомендована література

Основна

1. Гордійчук А.С., Стахів О.А. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2008. 331 с.
2. Пилипчук М.І. Основи наукових досліджень. Київ: Знання, 2007. 270 с.
3. Ростовський В.С. Основи наукових досліджень і технічної творчості. Київ: ЦУЛ, 2009. 96 с.
4. Швець Ф. Д. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2013. 206 с.

Допоміжна

5. Баєв В.В. Дидактичне забезпечення щодо самостійної роботи студентів з дисципліни «Основи наукових досліджень в сфері туризму» (для бакалаврів). Київ: МАУП, 2015. 31 с.
6. Кизенко, О. О. Ключові індикатори економічної ефективності ресторану: стратегічний контекст // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Економічні науки. 2015. Вип. 10. С. 374–379
7. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навч. Посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2008. 240 с.

8. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник. Київ: Кондор, 2006. 206 с.
9. Немець К. А. Нові методологічні можливості дослідження суспільно-географічного процесу. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. Часопис соціально-економічної географії: міжрегіональний збірник наукових праць, - Вип. 17 (2). -2014. С. 7-10.
10. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

Інформаційні ресурси

11. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>
12. Законодавство України . URL : <http://rada.gov.ua/>
13. Закон України про туризм: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
14. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Методичне забезпечення

15. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/methods/>:
16. Опорний конспект лекцій (на електронному і паперовому носіях) за всіма темами курсу, у тому числі і для самостійного вивчення.
17. Пакети тестових завдань з кожної теми та в цілому по всьому курсу дисципліни.
18. Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з курсу «Основи наукових досліджень» для студентів, здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітніми програмами «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа» спеціальностей 242 «Туризм» та 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / К.Ю. Громаченко, Н.Б. Кушнір, А.С. Романів. Рівне: НУВГП, 2020. 40 с.
URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/18587/>

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan>

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/centr-neformalnoji-osviti>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, повинні мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до

викладання

До викладання курсу долучаються фахівці західного міжрегіонального відділу державної служби геології та надр України, представники підприємств та організацій зайнятих у сфері готельно-ресторанного бізнесу

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

• Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua>

• Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу буде оновлюватися щорічно, з урахуванням змін законодавства України у сфері міжнародних економічних відносин та появи сучасних технологій та новітніх інструментів задля використання резервів та пошуку можливостей розвитку міжнародних відносин.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у сфері міжнародних економічних відносин. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Передбачено визнання (зарахування) результатів навчальної дисципліни або окремих її тем, набутих здобувачами вищої освіти в інших ЗВО (вітчизняних та іноземних) згідно з Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП (<https://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>) та Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП (<https://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>), або інших угод про співпрацю.

Лектор

Гарнага О.М., к.е.н, доцент

Автор
Доцент кафедри економіки підприємства
і міжнародного бізнесу

Олександр ГАРНАГА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №57 від 2023-02-09 08:54:43.995
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00
Дійсний з 2019-12-24 12:00:00.000 до 2021-12-24 12:00:00.000